

CHKD JUN 30 1971

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. 5
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

85 M. 9 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1971 M. GEGUŽĖS (MAY) 28 D.

Telefonas:
Applegate 7-7257.

Kaina 30 C.

Kur tokia graži bažnyčia? Vilniuje, Lietuvos sostinės senamiesty! Lietuvoje labai rūpestingai saugomi senieji architektūriniai paminklai, bažnyčios, atstatomi senamiesčiai bei kaimai ir tipingieji namai. Čia matoma Bernardinų bažnyčia yra viena gražiausių Vilniuje; kaip ir eilę kitų bažnyčių ruošiamasi trumpoj ateity restauruoti.

1886 VIENYBĖ 1971

OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD
was established in 1886 by Juozas J. Paukštys in Plymouth, Pa. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. 11201.

VIENYBĖ co-owners are: Valerie Tysliava and Joseph N. Tysliava. It is published bi-weekly by Valerie Tysliava, Ann Vaivada and Jonas Valaitis. Editor: Jonas Valaitis, Managing Editor: Valerie Tysliava; Senior Editor: Vytautas Širvydas; English Editor: Demie Jonaitis; Contributing Editors: Prane Lapiene, Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zatorius.

SUBSCRIPTION RATES: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved and no part of this newspaper may be reproduced without the consent of the Publishers. Editorial and Administrative Offices located at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Tel.: APplegate 7-7257.

mes

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Mūsų spaudą Lietuvoje "okupavo" komisari, o Amerikoje - "naujieji", arba, liaudies dainos žodžiais, "vyrai iš už jūrų". Todėl Lietuvoje nerašoma apie Lietuvą, bet apie respubliką, o Amerikoje ne apie senuosius Amerikos lietuvius. Pavyzdžiui, mūsų imigracijos šimto metų sukaktis praleista blankiai, nors ja paremtas visas mūsų tautinis gyvenimas. Daug čia prirašoma apie naujuosius veikėjus, bet retai žodis numetamas seniesiems.

* * * *

Tyla, pavyzdžiui, kloja kun. Joną Žilų, autorių pirmosios Amerikos lietuvių istorijos "Lietuviai Amerikoje", kurią, pirmą perleidęs savo radaguojuamoje Tėvynėje, išspausdino knygele, Plymouth, Pa. 1899 m. Vieną jos retą egz. turi katalikų Susivienijimo (Vienybės amžininkės) organo redaktorius Matas Zujus. Jis knyga paskolino amerikiečiui profesorui Viktorui R. Greene, šiam rašant veikalą "The Slavic Community on Strike: Immigrant Labor in Pennsylvania Anthracite", kurį Notre Dame universiteto leidykla išleido 1968 m. bet mūsų spaudoje dar nesusilaukė Atatinkamo įvertinimo. Jojo nušviesta lietuvių (ypač Shenandoah, Pa.) darbininkų elgesys pagarsėjusiame 1902 metų streike, kuris ant kojų pastatė United Mine Workers uniją.

* * * *

Kun. J. Žilius (kaip prof. A. Kučas mūsų Enciklopedijoje pasakoja) buvo "gilus lietuvis patriotas, inteligentingas ir pilnas energijos". Jis buvo tolimas mūsų dabartiniams oficialiems tautininkams ir katalikams. Jis buvo Plymouth, Pa. parapijos klebonu 1898-1904 m. ir artimai bendradarbiavo su Vienybės žmonėmis, kurie tada taip pat gyveno Plymouth, Pa. leido ir redagavo Vienybę. Tai buvo vieni našiausių kun. Žiliaus veiklos metų.

Be Amerikos lietuvių istorijos, jis ant stiprių kojų pastatė Susivienijimą, parašė Amerikos lietuvių bibliografiją, prisidėjo parūpinti Lietuvišką skyrių pasaulinėje parodoje Paryžiuje.

Perdaug įkaitintas lietuvių liberalų ir kunigų susikirtimas, suskaldęs Susivienijimą, atšaldė ir giliai patriotingą bei aukštos inteligencijos kun. Žilų nuo veiklos. Bet, pirm išvykdamas į Šveicariją studijuoti, jis su dr. Šliupu dar suspėjo atsilipti Vilniaus didžiajam seimui, sušaukdamas pirmąjį politinį Amerikos seimą, kur tuoj po griausmingos dr. Šliupo

Tęsiama 3 psl.

SPAUDOS SUNKUMAI

New Yorke prieš kiek laiko užsidarė senas, didelis ir įtakingas lenkų dienraštis "Nowy Swiat". Už kiek laiko pasirodė dienraštis "Nowy Dziennik", leidžiamas Jersey City, N. J. Kaip užsidarėjusiame, taip ir naujame lenkų dienraščiuose, dirba keli lietuvių kalbą moką sulenkėję lietuviai.

Chicagoje dėl finansinių sunkumų neseniai užsidarė per 80 metų ėjęs lenkų dienraštis "Dziennik Chicagoski". Apie lenkų dienraščio užsidarymą Chicagoje plačiai komentuoja Naujienos. Rašo, kad esama gandy, jog katalikų grupės organas "Dziennik Chicagoski" kažkuo nepatikęs arkidiecezijai.

Dėl to Naujienos klausia: "koks Kaukas (aitvaras) padeda laikytis ir matomai gerai tarpti už lenkų žymiai mažesnės lietuvių katalikų grupės dienraščiui "Draugui"?"

Toliau Naujienos taip priekaištuoja Draugui:

"Tyla gera byla, sako senas priežodis. Toje kapų tyloje ir slypi atsakymas į klausimą, dėl ko Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos bei brolijų organas kaip vandens burną prisisėmęs tyli ir nuolankiai leidžia arkidiecezijai minti po kojomis šventas lietuvių katalikų teises, niekinti jų tikėjimo papročius, apiplėšti jų dievnamius ir amžinojo atilsio vietų - kapinių kassas, ne tik nė per pusę lūpų neužprotestuodamas, bet dar pašlepdamas tuos kurie susispietę į LB Komitetą Lietuvių Teisėms šv. Kazimiero Kapinėse Ginti suklo lietuvių katalikų teises ir garbę ginti ir pasišalpydamas iš "Naujienų" dienraščio, kuris kruvinai skriaudžiamiems tautiečiams katalikams duoda savo skiltyse vietos pasisakyti ir gintis.

Šitaip aiškinant pretendento į Amerikos lietuvių katalikų minties reiškes "Draugo" tylos suokalbi ir jo akrobatiką su tokia nusižeminimu žengti arkidiecezijos nutiesta linija, aišku, kad etninei spaudai esančių sunkenybių ir gresiančių pavojų "Draugui" nėra ko bijotis."

Tokių pастabų Naujienose tikriausiai nebūtų buvę, jei, pav., dr. Pijus Grigaitis dar tebebūtų gyvas ir su Leonardu Simučiu, ALTo vadovybėje važinėję į Washingtoną "Lietuvą laisvinti"... Tie bendri ALTo žygiai kovoje už Lietuvos nepriklausomybę katalikų spaudą sustiprino, nes jai suteikė progos iš savo siauro katalikiško kevalo išlįsti.

Kaip visi žinome, kol atvyko naujieji ateiviai, tiek New Yorke, tiek Chicagoje lietuvių katalikiškoji spauda merdėjo. Retas kas domėjosi pranciškonais, jėzuitais, ar marijonais. Tik jiems masiniai į JAV atsikrausčius, dar prisidėjus keliems šimtams dvaiskių, kurie atsisakė savo pašaukimo ir tiesioginių pareigų sulindo į politiką ir biznį, katalikiškosios spaudos reikalai pasikeitė.

Prieš tokią jų agresyvią bangą, teisingiau prieš "600 vyrų armiją", neklerikalinei spaudai sunku beatsilaukyti. "Naujienų" bendradarbis mūsų visuomenę apibudindamas šį kartą pasako šventą teisybę:

"Tikras kurjozas. Kai daug didesnės lenkų kolonijos katalikų organas, nebepakeldamas finansinių sunkumų akis užmerkė, lietuvių katalikų organas kaip inkstas taukuose tarpsta, finansinėmis malonėmis džiaugiasi ir geru gyvenimu gėrisi, visus savo rūpesčius ir pareigas, kaip gegutė savo klausinį kielį, palikdamas tautinei liberalinei spaudai.

Bent Chicagoje tautiniai ir lituanistiniai reikalai, k. a. lietuvių kalbos išlaikymas ir gynimas nuo hierarchijos pasikėsinimų pačių lietuvių statybose ir išlaikomose bažnyčiose bei parapri-

jinėse mokyklose, lietuviškų papročių, tikiybinių tradicijų ir tautinės savigarbos gynimas lietuviškose katalikiškose kapinėse ir t. t. ir t. t. be jokios "konkurencijos" paliekamas pasauliečiams ir "Naujienoms".

Kaip šventą tautinę pareigą, lietuviškai pasauliečiai ir laisvos tautinės minties dienraštis "Naujienos" (Vienybė taip pat. Red.) tas teises visomis legalėmis priemonėmis gynė ir gins ir tuo gali garbingai didžiutis. Bet faktas yra, kad ir kariai fronte ir misionieriai džunglėse ir laikraštiniškai kovoje už tautinius interesus viena "šventa dvasia" neišgyvena. Kiekvienam yra reikalingas pragyvenimo pagrindas. Tačiau vietoje kad už savųjų žmonių interesus kovojančiam ir savimi pasirūpinti nei laiko, nei priemonių neturinčiam, savam laikraščiui prie prenumeratos kokią auką pridėjus ar prie testamento palikimo užrašius, visą amžių Naujienas skaitantis lietuvis atliekamą dolerį mieliau kokiai "brolijai", "seserijai" ar klebonijai, ar kuriam klerikaliniam laikraščiui nusiųs. Kad "Naujienos" jų reikalus gina, skriaudžiamus katalikus užstoja, labai gerai daro, bet kad tokiu elgesiu finansiška tik save skriaudžia jam net galvon neateina, nes jo galva iš senovės tebėra prikalta, jog duoti, aukoti reikia tik "bažnyčiai".

Toliau, Naujienų bendradarbis paliečia ir lietuvių - lenkų santykius:

"Lenkai tebesidžiūoja mums, lietuviams atnešę krikščionybę, tą pačią, kurią ugnimi, kardu ir kartuvėmis mums nešė kryžiuočiai. Pasigirdami, kad jų atneštoji katalikybė yra geresnė už kryžiuočinę, jie savo atneštąją pavadino "Wlara Polska" (lenkiškasis tikėjimas). Lenkams Lietuvoje apaštalaujančios kitokios kultūros nebėla, kai tik bažnyčios, puošnios klebonijos ir vyskupų, vienuolynų bei klebonų dvarai, kuriuos apkrikštytieji lietuviai apdedamais mokesčiais ir aukomis privalėjo išlaikyti. Nebepame nu kelintas iš penkių "Bažnyčios prisakymų" buvo "Dešimtinę iš tikro ir iš pilno atiduok".

Šimtmečiams slenkant baigėsi dvarams ir klebonijoms baudžiava, bažnyčios hierarchiją iš lenkų palaiptinui perėmė patys lietuviai, bet tas lenkų atneštas ir lietuviams katalikams giliai įkaltas "bažnyčios prisakymas" pasąmonėje ir iki šiandien pasiliko.

Baigdamas savo pastabas "Naujienų" bendradarbis toliau rašo:

Nestebėtina, kad daugumas senųjų ateivių, kurie išią šalį atvyko iš Lietuvos, kuri tebebuvo "ir tamsi ir juoda", tebesilaikė klusnybės ponui ir klebonui. Bet stebėtina, kad ir naujoji ateivių banga, jau nepriklausomoje Lietuvoje išprususi ir jau bertaini šimtmečio šioje laisvoje šalyje išgyvenusi, klero garbinimu ir aukomis smilkymu tiems praščiokečiams nė kiek nepasiduoda. Dėlto tik ir galimi tokie kurjozai, kad inteligentiškas lietuvis, gerai įsikūręs, lietuvišką kultūrą paremiantis ir bent kelis lietuviškus laikraščius skaitantis, atėjus laikui atnaujinti prenumeratas, visiems laikraščiams sąžiningai išrašo čekius (Daug jų šiuo atžvilgiu apsilėidę, Red.) kiek prenumerata kaštuoja, bet pranciškonių, marijonų ar jėzuitų laikraščiui prie prenumeratos būtinai pagal išgales ar nuotalką dar pridėda auką.

Kad tokios aukos vertinai yra reikalingi ir neklerikaliniai mūsų leidiniai ir laikraščiai, pasirodo daugumai tokių gerasirdžių aukotojų ir į galvą neateina. Pati aukos žodžio sąvoka lietuvių kalboje turi kažkokią sakralinę konnotaciją: auka Dievui, bažnyčiai, bet kad auka pasaulietiškam tautiniam reiklui - stačiai negirdėtai!"

VIENYBĖ, 1971 m. gegužės 28 d.

STEBĖTOJO PASTABOS

Dr. J. Šliupas Vienybėje 1914 m. nr. 4 rašė: "Turime dvi partijas: klerikalų, kuri tesirūpina kunigais ir socialistų, kuriems 'klasė' tai patinkami ar nepatinkami žmonės. Šiuo metu Amerikos lietuviams būtų reikalingiausia žmoniškumo partija, kuri apšviestos keliais mumyse auklėtų žmoniškumą". Būtu ne pro šalį tokia partija Amerikos lietuviams ir šiuo metu, mūsų naujieniškos ir laisvaliepybiškos spaudos kolonijų pasiskaičius.

Tuometinis Vienybės redaktorius, Jurgis Baltrušaitis, pirmąjį Amerikos lietuvių politinį seimą Philadelphia, Pa. 1906 m. Lietuvos socialdemokratų Naująjį Gadynę (nr. 16) apibūdindamas, rašė: "Dr. Šliupas galutinai ir ant visados atsikratė socializmo Amerikos lietuvių seime Philadelphiajį vasario 22 d., save pavadindamas liberalų vadu". Seimas įvyko Amerikos "tėvo" Jurgio Washingtono gimtadienyje.

Mūsų lietuvių kolonijose tautinis gyvenimas vis labiau siaurėja. Iš Gary, Ind. rašoma, kad lietuvių, nors priskaitoma 300 šeimų, bet iš dvylikos veikusių draugijų, teliko dvi, o ir tos jau daivosi gyvenimą užraukti, net pasidalinant išdus.

Amerikoje dabar daugiau lietuvių kunigų negu Lietuvoje (per 600). Jie išblaškyti po visą Ameriką ir po kitataučių parapijas. Skaičiai, lietuvių bažnyčios

Romos Katalikų imperijoje Amerikoje yra penktoje vietoje "tautinių" parapijų sąrašė. Jei visose švietėjų stipri lietuviybės dvasia, ir visi kunigai tautiniu klausimu darniai veikty - Amerikos lietuviai turėty stiprų kultūrinį sambūrį.

Rusai lietuvių pavardes rašo ciriliskomis rašmenimis rusiškai, ir santykiu su užsieniu, jas verčia angliškai ar prancūziškai. Tokiu būdu, Amerikoje su tarybinu sambūriu pasirodęs lengvo svorio boksininkas Juozas Juocevičius (kovėsi Denver ir Las Vegas miestuose) New Yorko Times dienraštyje buvo rašomas - Juozas Yotssyavlochius! Nejaugi Lietuvos spaudos žmonės negali rusams perduoti lietuvių pavardes lietuviškai parašydami lotynų raidėmis?

Iš Lituanus žurnalo patiriame, kad jaunieji poetai latviai tarybinėje tėvynėje jau rašo: Jūra, tu driksi palikt tada, ka esi... (Jūra, tu drikti, kodėl nedrištam mes?)

Veiksniams pritariančioje spaudoje rašoma: "Galima sakyti, kad muzikinis gyvenimas Vilniuje labai gyvas ir įvairus: koncertai, rečitaliai, kamerinė ir simfoninė muzika, opera. Vakarų talentai, taip pat, ne retas svečias Vilniuje". Rečiausi svečiai, tai užsienio lietuvių muzikos žmonės: jų Vilniuje ir su žiburiu nerasi...

DAIL. V. IGNAS (kairėje) jo parodos atidaryme Vilniaus Dailės Muziejuje. Išstatė 85 savo darbus. Igną publikai pristatė jo buvęs profesorius Antanas Gudaitis. K. Černiaus nuotr.

Rochester, N. Y. pernai mirė 22 lietuviai, o per pirmuosius šio mėnesius į amžinastį nuėjo dar 10.

Naujienu, Laisvosios Lietuvos, Dirvos, Draugo bei Darbininko redakcijoms būtų naudinga sienoje iškabinti žymaus mokslo vyro-fiziko Heisenberg mintį, šiomis dienomis išėjusiame veikalė Physics and Beyond: "Žemų priemonių pasirinkimas įrodo, kad pasirinkėjas nebetiki savo idėjų stiprumui. Toks jau prarado viltį, artimą įtikinti savuoju sveiku protavimu".

Mikalojaus Katkaus Atsiminimai išgyveno įdomią istoriją. Autorius pirmiausia ją 1923 m.

siūlė Vienybei Amerikoje išleisti. Bet tada pasirodė finansiniai neįmanoma. Nebuvo įmanoma išleisti ir nepriklausomoje Lietuvoje, nors tuo rūpinosi ir Krėvė-Mickevičius. Atsiminimus išleido dabartinė Lietuva ir juos noriai persispausdino Amerikoje Darbininkas - uolus kurstytojas neturėti santykių "su okupantu ar jo pareigūnais."

Sv. Jurgio dr-ja Newark, N. J. mini 80 metų sukaktį, reiškia, jaunesnė negu Vienybė ketvertais metais. Nusiskundžia, kad "mažėja ir nyksta". Gaila, jau prarado nuosavą salę, kurioje per metų eiles įvykdavo tiek daug tautinių parengimų.

IMES

Tęsinys iš 2 psl.

kalbos, šių žodžių rašytojui teko padeklamuoti Vaidaičio eilėraštį "Nustojo griaut ir baupt kanuolės" (apie Žalgirio mušį).

Apie kun. J. Žilių būtų galima daug rašyti. Jis vertas plačios biografijos kiek dr. Šliupas. Tėvynės Mylėtojų draugija išleido jo raštų rinkinį.

* * * *

Ernesto Galvanausko brolis Gediminas Galva šitaip galvoja apie Amerikos užsienio politiką: "Logiškai protaujantis negalėjo prileisti, kad Amerika visu savo jėgos svoriu ateis padėti (?) rusams vykdyti seną imperialistinę politiką ir net leisti sprautis toli į Europos žemyną".

Gediminas sapnuoja, bet, gaila, kad nesapnuoja taip kaip anas, kuris susapnavo geležinį vilką. Iš to sapno išėjo Vilnius, o iš Gedimino Galvos - niekas!

* * * *

Vėliausias Akiračių žurnalo numeris taip pat gerokai pavėlavo: sausio mėn. laida pasiekė skaitytojus balandžio mėn. Galėjo ir nesiskubinti, nes laida be vidinės dvasios ir be įdomaus turinio. Vertingiausia yra pasikalbėjimas su Lietuvą lankiusiu "senu" Amerikos lietuviu, artistu Stasiu Pilka, kuris, tarp kitko pareiškė:

"Aktoriai, su kuriais teko susitikti, atrodė kultūringi ir talentingi. Naujoji karta, atrodo, ne tik savo amatą moka, bet ir žino, ko siekia. Mane sujaudino jaunųjų menininkų gajumas, drąsa".

Dėl kvietimo įvairių menininkų lankytis Amerikoje, Pilka pareiškė:

"Jei tik susidaro galimybės - kvieskime!"

Iš Vienybės puslapių nuo 1886

1895 METAI

LAPKRIČIO 2 D. Bostone pradėjo eiti laikraštis "Bostono Lietuviškas Laikraštis", leidžiamas Zdanavičiaus, redaguojamas kun. J. Žėbrio.

LAPKRIČIO 12 D. Shenandoah įvyko SLA 10-tas seimas su 24 delegatais. Narių turi 1,260. Išde \$1,284,58. Valdybon išrinkta: prez. kun. J. Žilinskas; sekr. J. Kazakevičius; išd. J. Milliaucas. Nutarta paduoti prašymą Rusijos carui, kad leistų lietuviams spaudą.

1896 METAI

SAUSIO 1 d. pradėjo kas mėnuo eiti "Tėvynė", SLA organas.

VASARIO 27 D. vietoje užgesusio Bostone "Lietuviško Laikraščio", Waterbury pradėjo eiti savaitinis laikraštis "Rytas", leidžiamas ir redaguojamas kun. J. Žėbrio.

BALANDŽIO 2 D. Baltimorėje pradėjo eiti savaitinis liberališkas laikraštis "Kardas", leidžiamas Vinco Karaliaus.

BALANDŽIO MĖN. išsivystė plačios polemikos iš Vienybės Lietuvninkų pusės prieš "Garsą" ir "Rytą", kurie patalpišo "pažoniusi prašymą Rusijos carui" dėl spaudos. Tą prašymą redagavęs kaž koks tai Juozas Didinskas iš Wilkes-Barre, "caro šnipukas".

BALANDŽIO 7 D. rašoma, kad Amerikoje lietuvių esą apie 300,000.

BALANDŽIO 28 D. Trupinėlio pažįstamas rašo, kad lietuviai Amerikoje pradėję atkelti prieš 206 metus.

GEGUŽĖS 12 D. apskaičiuojama, kad Amerikoje jau leidžiami 8 lietuvių laikraščiai: Vienybė Lietuvninkų, Lietuva, Saulė, Nauja Gadynė, Kardas, Garsas, Rytas ir Tėvynė.

BALANDŽIO 30 D. Wilkes-Barre (ovėliau ir kitur) įvyko lietuvių, lenkų ir slovakų protesto mitingai prieš senatorių Lodge ir Johnsoni prašymą įstatymą suvaržyti ateivius.

GEGUŽĖS 26 D. Lietuvos Sūnus kelia klausimą - sukviesti Amerikos lietuvių kongresą, apsvarstyti reikalingiausius tautos reikalus.

BIRŽELIO 23 D. nustojoėjusi "Nauja Gadynė".

LIEPOS 21 D. J. Kazakevičius viešai siūlo įkurti Tėvynės Mylėtojų Draugystę Amerikoje.

LIEPOS 28 D. kun. Burba praneša, kad jo ir kitų kunigų "apkvojama" Lietuvių Mokslo Draugystė, turėjusi apie 200 narių, dabar jau miršanti.

LIEPOS 12 D. New Yorke įvyko lietuvių suvažiavimas, pasitarti apie steigimą Emigrantų namų ir kitus tautišku reikalus.

RUGPIŪČIO 21 D. Shenandoah pasirodė pirmas numeris savaitinio laikraščio "Pennsylvanijos Darbininkas". Redaktorius - R. P. Kuneman.

Bus tęsiama

LIETUVIAI PASAULYJE

DETROIT, MICH. lituanistinę mokyklą šiemet baigė 20 mokinių. Per 1970-71 m. lituanistinę mokyklą lankė 150 mokinių. Sekantiems mokslo metams išrinktas tėvų komitetas: pirm. Kazys Gogelis, vicep. O. Bogušienė, sekr. Ona Savickienė, išd. Vytautas Petrusėvičius, tvarkos palaikytoja Vanda Vaitienė.

RIMO LAPINO vadovaujama Montreallo jaunųjų kanklininkų grupė geg. 16 buvo rodoma ir programą pildė Allo Stankevičiaus vadovaujamoje Citoyen du Monde - kanalo programoje.

ALFREDAS PUSARAUSKAS, tretį metal tarnaujas Britų bendruomenės sekretariate Londone, Kanados vyriausybės deleguotas ir paskirtas Britų susisiekimo, energetikos bei telekomunikacijos direktorium, lankėsi Swazilande, Afrikoje.

STASĖ DOMINAITYTĖ-BALTUS, Belgijos lietuvių bendruomenės pirmininkė lankėsi Lietuvoje. 10-ties Lietuvoje viešėjimo dienų įspūdžius parašė Vilniuje leidžiamajame Gimtajame krašte.

480 MOKINIŲ šiuo laiku mokosi Lenkijos valdomosiose lietuviškosiose teritorijose Punske Lietuvių gimnazijoje.

PROF. ROMAS MISIŪNAS, spaudos bendradarbis dėstas Nebraska universitete Rytų Europos istoriją geg. 1 susituo-kė su Audrone Kubiliute.

ATEITIES žurnalą Jonui Soliūnui atsisakius redaguoti dabar žurnalą redaguos Algis Norvilas, Kęstutis Girnius ir Aldona Zallskaitė.

DAIL. ANTANO TAMOŠAIČIO tapybos paroda nuo bal. 27 iki geg. 14 vyko The Art Club galerijoje Montrealyje, Kanadoje. Buvo išstatyta 30 kūrinių.

ELIZABETHPORT, N. J. prie lietuvių parapijos atremontuotos patalpos lietuvių mokyklai. Darbai kainavo \$10,000. Dabar prie pastato I ir II aukšte yra dar 8 klasėms kambariai. Mokykloje mokosi 216 mokinių. Su jais dirbuoja 5 seselės ir 3 pasauliečiai mokytojai. Parapijos klebonu yra energingas kunigas Petras Zemaitis.

STEPONO ir VALENTINOS MINKŲ vadovaujamosios radijo programos Bostone metinis piknikas įvyks rugp. 8 Romuvos parke, Montello, Brockton, Mass.

Balandžio 28, 1971, iš Argentinos išvyko 6 lietuviai apsigyventi T. Lietuvoje. Išvykstantiems draugai suruošė šaunias išleistas d-jos Lietuva patalpose, Bernalyje. P. Ožinsko nuotraukoje matome Antaną Žukauską tariant atsisveikinimo žodį. Dešinėje (su akiniais) T. Sąjungos konsulas Steponas Pasausis ir šalia jo žmona Eleonora Jančionytė. Dalyvavo virš 200 žmonių.

Draugijos LIETUVA Moterų sekcijos vadovybė nusifotografavusios su T. Lietuvos konsulo St. Pasausio žmona Eleonora Jančionyte Pasausiene: sėdi antroji iš kairės. Jos dešinėje pir. Veronika Verčinskienė.

Vilniečiai broliai Albertas ir Vacys Skrebutėnai nesimatę 40 metų susitiko Buenos Aires mieste, kur pirmasis gyvena su šeima. P. Ožinsko nuotraukoje: iš kairės Albertas, viešnia iš Toronto, Vacio Skrebutėno žmona Julė Abromavičiūtė, Vacys Skrebutėnas, SLA org. kūrėjo Pr. Stalioraičio duktė Adelė Stalioraitytė. Vacio Andriuškos našlė ir Argentinos Lietuvių Balso leidėjo žmona, Ona Gudliauskaitė Ožinskienė.

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai pietūs.

86-16 Jamaica Ave.
WOODHAVEN, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY · MUTUAL FUNDS · INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, apdraudos,

federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais, -- kreipkitės į

Joseph Andrusis - Tel. VI 7-4477
87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

BILIETAI PARDUODAMI VISOMIS SUSISIEKIMO PRIEMONĖMIS Į VISAS PASAULIO VIETAS

Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. vakaro

LIETUVIAI CHICAGOJE

IV DAINŲ SVENTĖS banketas liepos 4 įvyks Conrad Hilton viešbuty, 720 S. Michigan Ave., Chicagoje nuo 7 v. v. Asmeniui \$12.50. Užsakyti vietas pas Oną Gradinskię, 2512 W. 47 St., Chicago, Ill. 60632. Tel. (312) 376-1998. Toje pačioje salėje jaunimui šokiai. Įžanga \$2.00.

DAILININKĖ STACIA LUKOŠIUS birželio 6 Balzėko muziejuje atidaro savo darbų parodą. Būdamą slaugė baigė Chicago menų institutą. Jos kūriniai daugiausiai vaizduoja žmonių džiaugsmą ir skausmus.

HELEN M. GUDAITIS, McGuane Park teatro direktorė, Bridgeport miesto dalyje, Chicagoje vasaros sezono sėkmingai stato scenos veikalus, kuriais gėrisi daug chigagiečių, jų tarpe lietuvų. Tik ne visi lietuviai žino, kad to teatro direktorė yra lietuvė.

I LA SALLE INSTITUTO garbės studentų sąrašus įkopė trys lietuviai: Vytautas Ribskis, Viktoras Babarskas ir Aleksas Nausėda.

PAULA A. STASIŪNAITĖ, gyvenanti Beverly Hills, Ill., iš 10 stipendijų skirtų Illinois studentams, buvo laiminga gauti vieną - \$800.

PRANAS OŽINSKAS, Argentinos Lietuvių Balso leidėjas ir dažnas Vienybės bendradarbis, atvykęs paviešėti į JAV, nuo gegužės 8 d. iki 17 viešėjo Ciceruje ir Chicagoje. Jis buvo apsisojęs pas Edv. Sulaitį ir iš čia lankė laikraščių redakcijas, kultūrinės įstaigas, draugus bei pažįstamus. Taip pat kalbėjo per Margučio ir S. Barcus radijo programas. Žodį tarė ir Motinos Dienos minėjime Ciceruje.

Po apsilankymo Ciceruje ir Chicagoje, Pranas Ožinskas išvyko į New Yorką, kur jis taip pat turi daug pažįstamų ir draugų, nemaža jų atvykusių iš Argentinos. Apsistojo Vienybės namuose.

K. ULVYDAS, žymusis Lietuvos kalbininkas, viešėdamas Chicagoje aplankė ir lietuviškų knygų bendrovę Spauda. Nuotraukoje (iš k.) tos bendrovės vedėjas Juozas Kreivėnas, K. Ulvydas, V. Zalatorius ir A. Dundulis.

KUN. DR. A. JUŠKA, Cicero aukšt. lit. mokyklos dabartinis direktorius gauna gėlę iš tos mokyklos abiturientės per mokyklos 15 metų sukakties minėjimą.

E. Sulaičio nuotr.

CARPENTER
CABINET
MAKER
CUSTOM BUILT
CABINETS

- BOOKCASES
- ANTIQUE REPAIRING

FORMICA WORK SPECIALISTS
AUGUST VILENIŠKIS
119-20 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y.

VIRGINIA 7-5760

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

REAL ESTATE & INSURANCE
John Orman Agency

GERIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių paraiškimai.

110-04 JAMAICA AVE. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas
Virginia 6-1800

SILVER BELL BAKING CO.
A. Radziūnas, savininkas

MŪŠŲ SPECIALYBĖ LIETUVIŠKA DUONA, PYRAGAI
VEDYBINIAMS IR KITOKIEMS POKYLIAMS.

43-04 Junction Blvd.
Corona, Queens, N. Y. 11368
Tel. 779-5156

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

1883 Madison Street • Brooklyn 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. Evergreen 2-6440

VYT. BELECKAS
Savininkas

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS
PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pilnos rūšies lietuviškas maistas
priimama kaina.

Kalba dailininkas Vytautas Jonynas.

Dailininko Vytauto Jonyno parodos atidaryme pranciškonų židinyje, Brooklyne. Pirmoje eilėje, be kitų, sėdi dail. V. Jonynas, dr. K. Valiūnas, dail. Aleksandra Merker. Stovi (iš k.) dail. E. Urbaitytė, A. Elskus, K. Žoromskas, Č. Janušas ir kiti.

Vytauto Jonyno parodoje

PRANO OŽINSKO NUOTRAUKOS

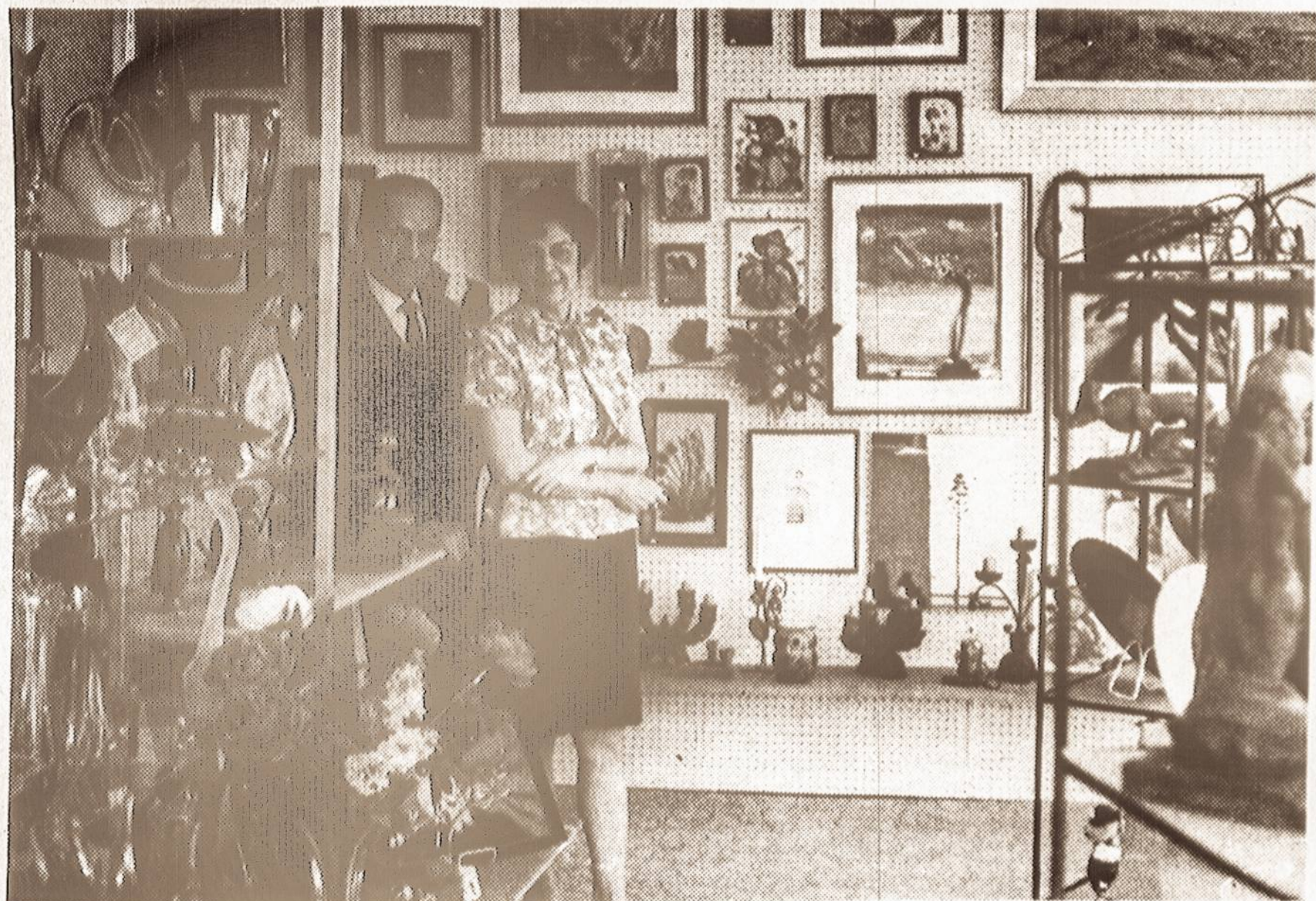
Kalba Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė.

Kalba dr. J. K. Valiūnas. Kairėje - dail. V. Vizgirda ir Vilgalys.

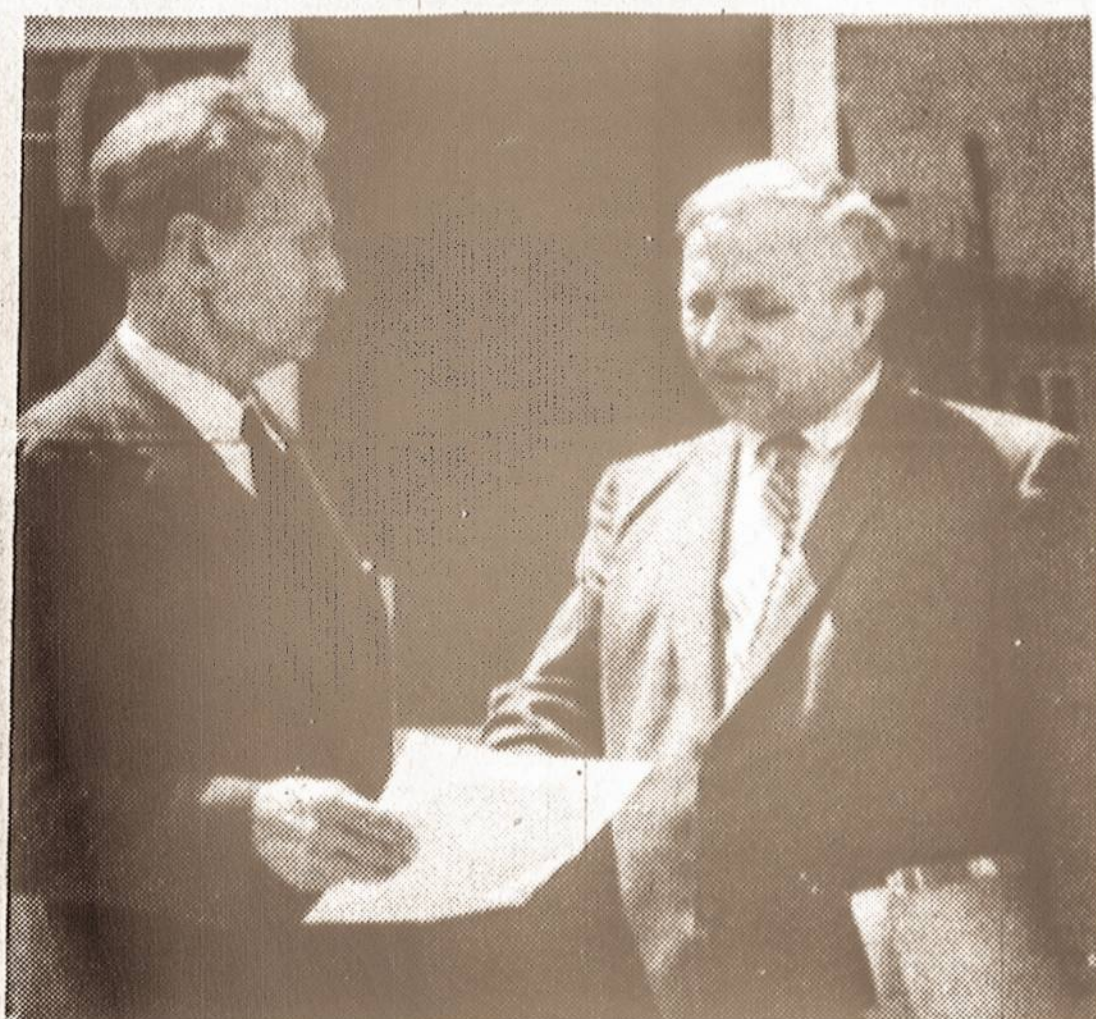
Prano Ožinsko apsilankymas Chicagoje

PRANAS OŽINSKAS nusifotografavęs su rašytoja Birūte Pūkelevičiute jos suvenyrų krautuvėje (anksčiau buvusi J. Karvelio.)

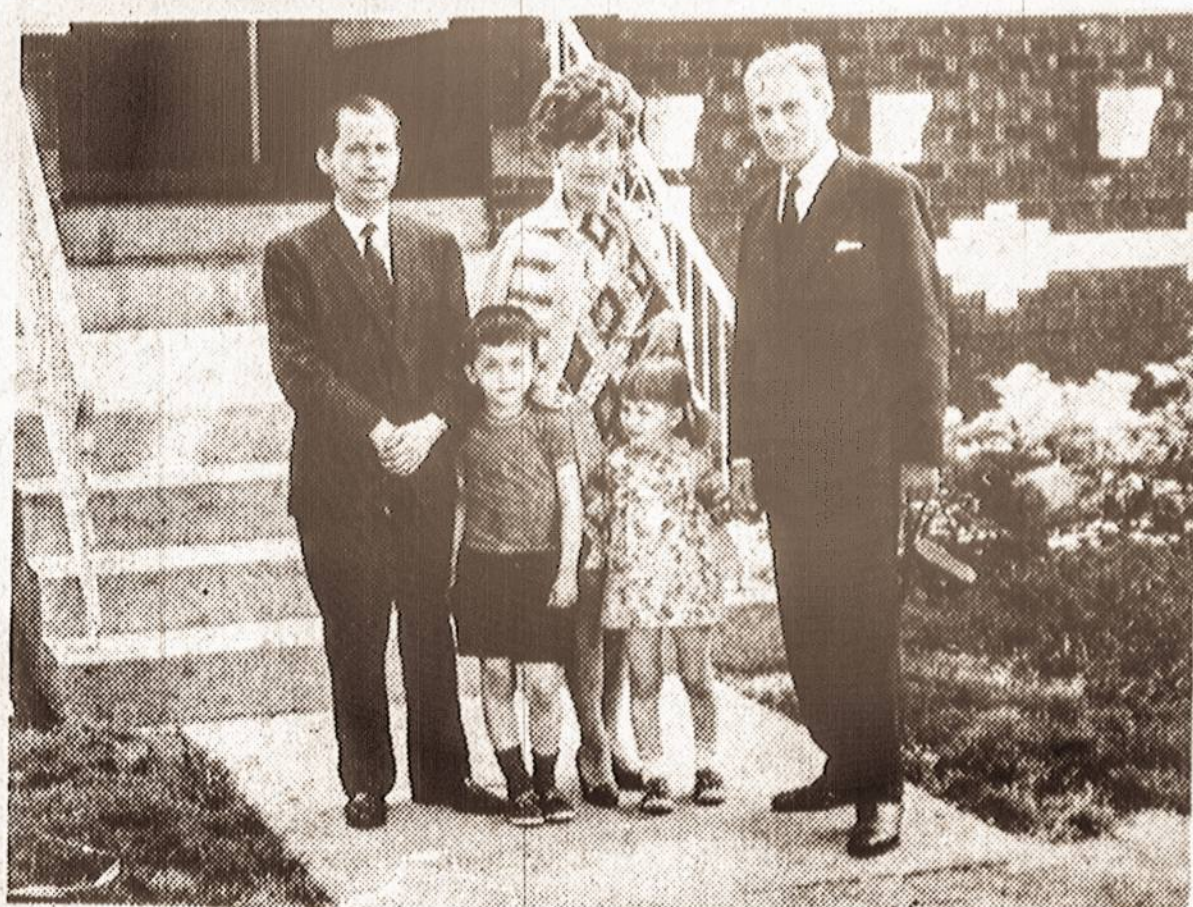
Su Povilu Gaučiu, buv. Lietuvos konsulu Buenos Aires ir Sao Paulo.

PRANAS OŽINSKAS susitinka su Vienybės bendradarbiu ir šv. Antano par. mokyklos lit. klases vedėju Juozu Kreivėnu
E. Šulaičio nuotrauka

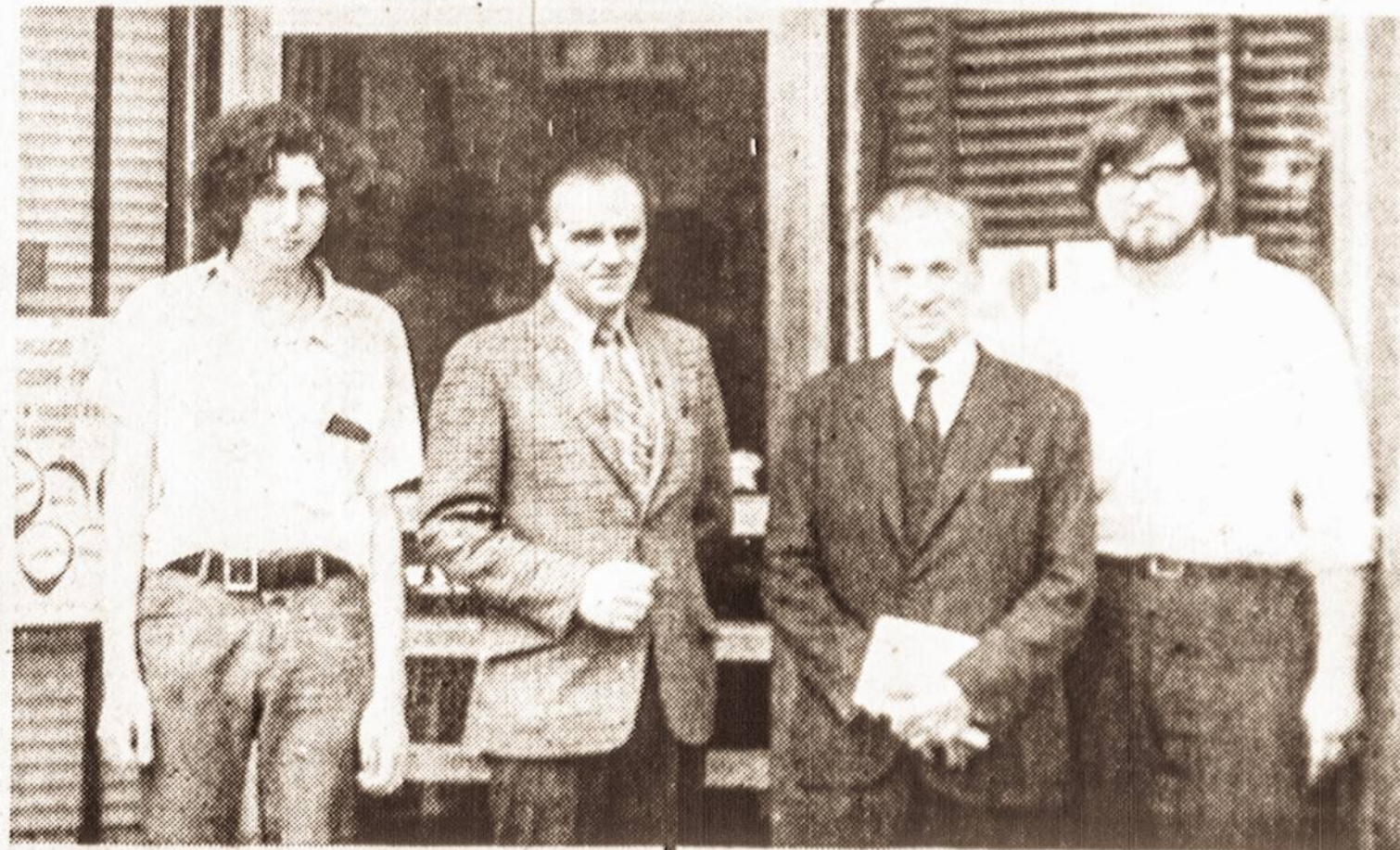

SVEČIUOSE pas dail. A. Petrikonį, iš k.: E. Šulaitis, L. Petrikonienė, dail. A. Petrikonis, J. Leseckas, C. Leseckienė, A. Račkauskas iš Buenos Aires.
P. Ožinsko nuotrauka

PRANAS OŽINSKAS prie E. Šulaičio rezidencijos Ciceruje. Svečias čia buvo apsisitojęs. Nuotraukoje Šulaitis su žmona ir vaikučiais.

VIENYBĖ, 1971 m. gegužės 28 d.

PRANAS OŽINSKAS lankosi Margučio pastogėje. Iš k.: Rymantas Genčius, Petras Petraitis, Pranas Ožinskas, jaunimo veikėjas Sakadalskis.

THE ENGLISH VIENYBĖ

THE ENSEMBLE OF ANCIENT VILNIUS

Old Vilnius, a town of noteworthy monuments, possesses many unforgettable architectural ensembles. An especially interesting group is situated on the left bank of the Vilnia River.

The ensemble's principal components are the Bernardine Church, St. Ann's, St. Michael's Churches and the associated monasteries. The earliest building was erected at the end of the 15th century, when the Gothic flourished in Lithuania, and the latest at the beginning of the 17th century, when Renaissance forms became dominant.

The buildings form a square which lost its secluded medieval character in 1869 - 1870 when the broad Tiesos Street was extended through it. Although the relative scale of the buildings was altered, the ensemble has retained its remarkable beauty.

St. Ann's Church is the exceptional monument of the group. The elegant facade and the graceful silhouette contrast to the adjacent quieter forms. Although St. Ann's Church is the smallest building in the ensemble its critical location in front of the Bernardine Church magnifies its relative scale and it appears even larger than the latter.

The construction of the oldest building in the group - the Bernardine Church - was completed at the end of the 15th century. However, at about 1500 the building with the exception of one choir collapsed. The nave was rebuilt during the first quarter of the 16th century and the splendid cell and lierne vaults of aisles together with a porch were constructed in the second half of the same century. The war of 1655 damaged the building and consequently the gables, choir, nave, and some aisle vaults were reconstructed

The Bernardine Church is a "hall" church since its nave and aisles are of equal height. The choir, which is terminated by a semi-octagonal apse, is as wide as the nave but not as high. A gallery with defensive loopholes existed above the aisle vaults.

The harmoniously proportioned exterior elevations of the Bernardine Church display the restrained high Gothic relief. The moderate decoration emphasizes only the centre of the entrance facade and the bell tower.

The octagonal bell tower located at the south-east corner rests on a square base; its surface is enlivened by elegant and plastic brickwork.

Vertical lines are characteristic to the interior of the Bernardine Church, but the most remarkable elements within the building are the splendid cell vaults of the aisles, sacristy and porch.

Originally the north wall niches were confessionals. These deep, pointed arch niches later were used for tombs of eminent citizens. Among the tombstones, those of Stanislaw Radzivil and Piotr Weselowsky are especially noteworthy.

The Bernardine Church adjoins a typical medieval monastery whose original two-storied buildings form a rectangular cloister.

The second component of the ensemble - St. Ann's Church - was erected in 1681. In the 17th century it was revaulted and the interior was redecorated. The latest fundamental restoration dates 1902 - 1909, although did not alter the architecture thoroughly.

Cultural Tour to Europe

10 Days in Lithuania

Itinerary

Wed. Sept 8 - NEW YORK
Leave in the evening by transatlantic jet.

Thu. Sept 9 - LONDON
Arrive in the morning and transfer to hotel. Balance of day at leisure.

Fri. Sept. 10 - LONDON
Morning city tour covering the western part of London and including Piccadilly Circus, theatrical district, Hyde park, Kensington Museum; then Houses of Parliament, Downing Street, Admiralty, Westminster Abbey and Changing of the Guard (when held). Afternoon city tour to the eastern part of the city where London began as a Celtic and Roman settlement. Visit Saint Paul's Cathedral, Dickens' Old Curiosity Shop, the Tower of London. See also the financial district, and other places of interest as Ludgate Hill, Law Courts, Lincoln Inn, etc.

Sat, Sept. 11 - LONDON
Free for individual activities.

Sun, Sept. 12 - LONDON
Morning at leisure. Afternoon excursion to Windsor: Drive via Slough to Stoke Poges to visit Thomas Gray's Tomb. Then to Eton and Windsor for extensive visit of Royal Castle. On the way back visit grounds and park of Hampton Court Palace.

Mon. Sept. 13 - LONDON/MOSCOW
Leave in the morning by air. Arrive Moscow in the afternoon.

Tue. Sept 14 - MOSCOW
Sightseeing tour of the city, including Red Square, St. Basil's Cathedral, Spassky Tower, Bolshoi Theater, GUM Department Store, the Kremlin with its palaces and cathedrals.

Fri. Sept 15 - MOSCOW/VILNIUS
Leave by air for the short flight to Vilnius.

Sept 16 - Sept. 24 LITHUANIA
Sightseeing in Vilnius, excursions to Druskininkai and Trakai. Time at leisure to enjoy visits with friends and relatives.

Sat. Sept. 25 - VILNIUS/MOSCOW
Leave by air for return to Moscow.

Sun. Sept. 26 - MOSCOW
Additional sightseeing and time at leisure in the Soviet capital.

Mon. Sept. 27 MOSCOW/ROME
Leave by air for Rome. Transfer to hotel upon arrival.

Tue. Sept. 28 - ROME
Morning sightseeing tour includes the Borghese Gallery, St. Peter's Basilica, Via Veneto, Piazza Barberini, Fountain of the Triton, Quirinale Palace, Piazza Navona, Afternoon sightseeing tour of "Ancient Rome" includes Capitol

Hill, Roman Forum, Palatine Hill, Imperial Fora, Jewish District, Aventine Hill, Colosseum, etc.

Wed. Sept. 29 - ROME/NEW YORK
By transatlantic jet arriving New York the same day.

TOUR RATE \$775.00
PER PERSON

TRANSPORTATION:
Economy class air transportation as stipulated in the itinerary based on the Group Inclusive Tour (GIT) Airfare, subject to a minimum of 15 passengers traveling together.

HOTELS:
Accommodations provided in First Class hotels in twin-bedded rooms with private bath or shower. Single rooms, if available, at a supplement of \$100.00.

MEALS:
Three Table d'Hote meals daily in the USSR; Continental breakfast in London and Rome.

TRANSFERS:
Transfers of passengers and hand luggage, from airports to hotels and vice-versa are included.

SIGHTSEEING:
Sightseeing programs as specified in the itinerary will be provided by private motorcoach with English-speaking guide-lecturer with entrance fees included to places visited.

BAGGAGE:
Maximum free baggage allowance is 44 lbs. per person.

NOT INCLUDED IN TOUR RATE:
Passports, visas, airport or seaport taxes, excess baggage charges items not on table d'hote menus, laundry, liquors, mineral waters and expenses of a personal nature are not included.

REGISTRATION:
Reservations are made upon receipt of deposit of \$150.00 per person (including 25% air fare deposit). Balance is due not later than 35 days prior to departure.

DOCUMENTS:
Each tour member must be in possession of a valid passport, certificate of vaccination against smallpox and a Soviet visa (handling fee: \$10). Applications and all necessary will be sent upon receipt of deposit.

APPLICATIONS with deposit to be sent to AFTON TOURS, INC., 1776 Broadway, New York, N. Y. 10019, or VIENYBĖ, 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

CANCELLATIONS:
Full refund if cancellation received by Afton Tours by August 4, 1971. For cancellations received between August 5th and 18th, cancellation fee is \$45.00; after Aug. 18th fee is \$160.00 (including 25% non-refundable deposit on airfare).

SLA ĮNAŠAS LIETUVYBEI IR KULTŪRAI

Vienybės 7-toje laidoje P. Lelis iš Toronto reagudamas į anksčiau tilpusį straipsnį Vienybėje "Lietuvių vargingiausioji vargo mokykla", pareiškė savo nuomonę apie SLA, tuo pačiu kartu užklaudamas, "Ar SLA remia vargo mokyklas"? Jo pareikšta nuomonė susilaukė didelio susidomėjimo, ir reakcijos. Nenuostabu, nes tai yra gyvybinė tema, kuria turėtų susirpinti visa lietuvių išeivija, organizacijos ir spauda. Tuos straipsnius gal būt reikėjo pavadinti "Ar mums mirus lietuviybė išliks išeivijoje gyva?"

Vienybės archyvuose surinkta medžiaga aiškiai rodo sunkius lietuvių išeivių kūrimosi laikus Naujoje Tėvynėje. Apie mokyklas terandama tik tiek, kad nemokėdami anglų kalbos, kai kurie pirmieji ateiviai vakarais lankė anglų kalbos kursus. Pramokę angliškai, išmoko ir lietuviškai rašyti ir skaityti. Pirmiesiems laikraščiams įsisteigus, vienas tokių leidėjų skundžiasi, kad pradžioje turėjęs vos 11 skaitytojų... nes dauguma ateivių buvo visiškai analfabetai, nemokėjo nei skaityti, nei rašyti. Iš visų tų laikraščių teisilaukė tik viena Vienybė, kuri ėjo ir mokytoju ir auklėtoju ir patarėju pareigas.

Susipratusiems lietuviams teko pergyventi baisias kovas, lietuvius atskirti nuo lenkų, ypač nuo "Polskos vieros" skleidėjų ir sulenkėjusių dvasiškių.

Iš draugijų, teisiliko tik vienas SLA ir nuo jo atskilusieji kiti du Susivienijimai - Romos Katalikų Susivienijimas ir kairiųjų Lietuvių Darbininkų Susivienijimas. Tai trys pagrindinės senosios kartos įsteigtos ir išlaikomos savišalpos apdraudus organizacijos, kurios duoda tvirtą pagrindą ir kultūriniai veikti ir stiprėti. Tada įsisteigusios mokykloms SLA pradėjo gelbėti.

Iki I pasaulinio karo SLA tarnavo išeivijai, prisimdama ir pareigas, kurias vėliau, įsikūrus Lietuvos valstybei, perėmė Lietuvos Pasiuntinybė ir Konsulatai. Po II Pas. karo - švietimo ir kultūros darbus prisėmė naujieji imigrantai -- 30,000 lietuvių atvykusių į JAV ir apie 10,000 į Kanadą prieš 25 metus. Jie kartu atsivežė savo draugijas įsisteigusias Lietuvoje ir Vokietijoje, tuoj pat perėmė dalį spaudos ir kai kurias mūšų draugijas ir klubus. Be "paštininkų", "geležinkeliečių" ir kitokių atsivežtų organizacijų, veiklą sukcentravo į Lietuvių Bendruomenę. Toji organizacija prisėmė atsakomybę išlaikyti ir mokyklas, tam tikslui rinko ir teberenka aukas.

Išprovokavus SLA vadovybę pasisakyti, gavome išsamų SLA sekretoriaus dr. Algirdo Budreckio pranešimą apie SLA įnašą per 32 metus mokslui ir švietimui. Jeigu tokias sumas proporcingai būtų paskyrusios ir kitos mūšų organizacijos - LRKS, LDS, Bendruomenė, ALTas, VLIKas, Katalikų šaipos draugijos, BALFas ir kitos, tai galėtume būti viltingi, kad lietuviybė išeivijoje išliks.

O dabar leiskime dr. A. Budreckiui pasisakyti apie SLA įnašą lietuviybei išlaikyti išeivijoje.

JONAS VALAITIS

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA (SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE)

307 W. 30TH ST., NEW YORK, N. Y. 10001
1971 m. gegužės 4 d.

Mielas Jonai,

Pateikiu sąrašą SLA aukų "lituanistiniais reikalams". Ankstyvesnis rekordas ir jo kompiliacija truks kiek ilgiau sudaryti. Pradėsime 1936 metais:

1936 stipendija Vytautui Vilimaičiui	\$ 200.00
1936 " " B. Dilinkevičiutei	300.00
1938 " " A. Valukoniui	100.00
1940 " " J. Gustaičiui	300.00
1940 " " V. Juškevičiui	250.00
1940 " " Claudius V. Luth	150.00
1940 " " B. G. Jakenta	150.00

(Pastaba: bendrai nuo pradžios iki 1944 buvo duota 37 stipendijos - t. y. paskolos - studentams bendroje sumoje \$8,565.00)

1942-1944 lietuvių šelpimas Lietuvoje...	\$2,000.00
Pittsburgh, Pa. universitete lietuvių kambariui 1942 m.	248.00
Cleveland Lietuvių Kultūros Darželiui 1942 m.	50.00
SLA 2 apskr. jaunuolių veiklai 1942 m.	100.00
1942 stipendijos A. F. Raulin	200.00
1942 " " P. Labanauskui	400.00
1944 BALFui šelpti pabėgėliams-tremtiniams	\$2,000.00

1971 m. gegužės 28 d.

1944 Amerikos Lietuvių Tarybai	\$2,000.00
1944 Timeless Lithuania knygai išleisti	500.00
1946 Lietuvai remti draugijai	250.00
BALFui 1946 m.	500.00
American Lithuanian Mission, Committee for Lithuanian Refugees 1946 m.	250.00
kitiems tautos bei lietuvių apšvietos reikalams 1946 m.	791.48
emigrantų fondo išlaidos 1947 m.	602.69
1948 stipendija B. E. Sapiegai	300.00
1949 " " Liutui Griniui	200.00
Auka Altui 1949 m.	\$1,000.00
imigrantams 1948 m.	721.00
imigrantams 1949 m.	511.47
imigrantams 1950 m.	214.95
imigrantams 1951 m.	50.00
Dr. J. Šliupo paminklui 1951 m.	250.00
Komp. A. Vanagaičio paminklui 1951 m.	100.00
Žiburėlio Draugijai Mokyklai Vokietijoje	100.00
Dr. J. Šliupo biografijai	100.00
Lietuvių radijo valandėlėms Altui 1951	\$1,000.00
1952 m. Erdmoniui Simonaičiui auka Pittsburgho, Pa. universiteto lietuvių kambariui 1952 m.	300.00
1952 m. V. Biržiškai	25.00
Balfo seimo knygai 1952 m.	25.00
Balfo seimo knygai 1953 m.	25.00
ALTui 1952 m.	840.22
ALTui 1953 m.	\$1,000.00
Pittsburgh, Pa. universiteto lietuvių kambariui 1953 m.	\$ 100.00
1952-1953 m. imigrantams gelbėti	385.00
1953 Laisvės Varpo radijui	250.00
Balfui	55.00
Dirvai	25.00
lietuvių skautams 1953 jamboree	25.00
1953 m. vasario 16 gimnazijai Vienybei 1953 m.	25.00
Lietuvių sporto klubo dovanoms 1954 imigrantams	29.15
Lietuviškai knygų Bibliografijai Čiurlionio ansambliui 1954 m.	555.00
L. Vanagaičio biografijai	25.00
Lietuvių veteranų drum corps Pittsburgh, Pa. univer. liet. kamb.	50.00
Dariaus-Girėno paminklui, Brooklyn, N. Y.	100.00
Dr. J. Šliupo biografijai	100.00
1954 m. stipendija V. Lapatinskui	300.00
1954 m. " " B. Žurūtėi	300.00
1954 m. " " E. Krauchslui	300.00
1955 m. " " T. Naginionii	300.00
1955 m. " " E. Žilinskui	400.00
1956 m. Mažosios Lietuvos Bičiuliams	100.00
1956 m. Vienybei	100.00
Lietuvių Dainų Festivaliui	25.00
1956 m. Vienybei	200.00
1956 m. parama Moterų Vienybei	25.00
1956 Pittsburgh, Pa. universiteto liet. kamb.	100.00

ALTui	20.00
1956 liet. skautų tautinei stovyklai	300.00
ALTui	268.10
Moksleivių tautinių šokių grupei, Brooklyn, N. Y.	25.00
Margučio radijo Žurnalui Darbas	50.00
Lietuvių Studentų Sąjungai	30.00
Aukštajai lituanistinei mokyklai, Chicago, Illinois	25.00
Linden, N. J. šeštadienei mokyklai Vasario 16 gimnazijai	100.00
1956 stipendija K. Dikšaičiui	175.00
1956 " " R. E. Chesoniui	300.00
1956 m. stipendija J. A. Bobeliui	200.00
1956 m. " " Daivai Mongirdaitėi	300.00
1958 m. Chicago radijo valandėlei Bostono ALTui	50.00
Liet. sporto žaidynių org. Brooklyn, N. Y.	500.00
Pittsburgh, Pa. Liet. kamb.	25.00
Čiurlionio meno galerijai Cleveland, Ohio	100.00
Tėvynės Mylėtojų Draugijai	100.00
1958 m. stipendija K. Dikšaičiui	100.00
Chicago lietuvių mokyklai	50.00
Toronto liet. sporto klubui Vytis	100.00
Minkaus radijui Bostone	50.00
Lietuvių pavilionui Chicagos parodoje	25.00
Liet. krepšinininkų kelienei į Pietų Ameriką	100.00
Lietuvių skautams pasaulio skautų jamboree Filipinuose	100.00

Naujienoms	\$ 100.00
1958 m. stipendija A. Tvirbutui	300.00
1958 m. " " L. V. Jucevičiutei	300.00
1958 m. " " E. Keraitytei	200.00
1958 m. " " E. L. Sprindytei	200.00
Linden, N. J. šeštadienei mokyklai	100.00
1960 m. Keleiviui	200.00
Lietuvių Sporto komitetui Brooklyn, N. Y.	24.00
Dirvai	200.00
Mažosios Lietuvos Bičiuliams	150.00
1960 m. jaunuolių literatūros konkursui	135.00
Montrealio jaunimo reikalams	25.00
Lietuvių Dienos žurnalui	200.00
1960 m. stipendija A. Velyviui	200.00
1960 m. " " R. Spingytei	200.00
1963 m. Hoboken, N. J. šeštadienei mokyklai	50.00
Bloomfield, N. J. šešt. mokyklai	50.00
Dr. K. Griniaus fondai	25.00
Vienybei	200.00
Alvud organizacijai parama	300.00
Lietuvos Pajūris žurnalui	25.00
K. Griniaus monografijai	25.00
A. Smetonas monografijai	25.00
Naujienoms	150.00
1964 m. Linden, N. J. šešt. mokyklai	100.00
1964 m. Liet. Dienoms pasaulinės parodos komitetui	100.00
1964 m. parama E. Simonaičiui	100.00
Lietuvių krepšinininkams	100.00
Naujienoms	350.00
Sandarai	200.00
Keleiviui	200.00
Dirvai	200.00
Čiurlionio ansambliui	50.00
Lapkričio 13 d. žygiui 1965	100.00
1963 m. stipendija G. Vaičiūnaitei	300.00
1964 m. " " G. Vaičiūnaitei	300.00
1964 m. " " A. Motejūnui	200.00
1964 m. " " R. Sukauskui	300.00
1965 m. Jaunimo kongresui	100.00
Dr. K. Griniaus paminklui	100.00
J. Stuko radijui, New Jersey, New York	20.00
1965 m. stipendija E. Getneriui	100.00
1966 m. " " A. Sukauskui	300.00
1966 m. " " V. Dubauskui	250.00
1967 m. Chicagos Liet. Tautinių šokių komitetui	500.00
Elizabeth, N. J. lituanistinei mokyklai	50.00
Čiurlionio ansambliui	100.00
Lithuanian Women knygai išleisti	200.00
Dr. P. Grigaičio paminklui	100.00
Broniaus Balučio paminklo fondai	100.00
1970 m. lituanistiką studijuoti stipendija E. Juodvalkytei	500.00
1970 m. stipendija R. Jokūbaitytei	300.00
Elizabeth, N. J. šeštadienei mokyklai	100.00
1970 m. New Yorko Maironio šešt. mokyklai	100.00

Galima daryti visokių išvadų, bet summus summarum, tarp 1938 ir 1970 m. gruodžio 31 d., per 32 metų laikotarpį, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išleidęs \$41,232,54 studentams remti, lietuvių tremtiniams šelpti ir pagelbėti, knygoms leisti, radijo programoms bei laikraščiais išlaikyti, lietuvių politinei akcijai paremti ir šeštadienių mokyklų reikalams.

Iš virš sudėto sąrašo galima išrankuoti įvairių įvairiausių lentelių. Atminkite, kad ši suma yra seimų bei Pildomųjų Tarybų paskirtosios sumos.

Kolegiškai Jūsų,
ALGIRDAS BUDRECKIS

Besisielojantiems išeivijos lietuvių likimu tegaliu priminti dr. Vinco Kudirkos, Lietuvos himno žodžius: Semkime stiprybę iš praeities! Mūsų atveju - įvertinkime senąsias įstaigas, kaip SLA, nors jos ir atrodytų "aperpėjusios". Naujosios parodos gyvumo tik kol steigėjai rodo gyvumo ar naujai išrinktieji turi ambicijų. Kokią veiklą tolesnei ateičiai įmanoma išvystyti po SLA vėliava, tokios neįmanoma naujai įsteigtose organizacijose, nes jos įsteigtos ir veikia nepraktiškais pagrindais ir ne toli numatančiu planu. Tapęs SLA nariu lietuvis jaučiasi pastovios brolijos šeimone.

SLA virai gelbėti valdžios draudimo įstaigos, jų investimentai kontroliuojami, kaip lygiai ir išlaidos ir apginamos nario teisės. Kultūrinei veiklai, įmant ir mokyklas, SLA yra tokia pat galimybė, kaip ir visiems kitiems. Nėra vietos JAV ar Kanadoje, kur gyventų lietuvių, o nebūtų SLA kuopos. Per 85 m. SLA išaugo, mokėsi iš savo klaidų ir šimtų kitų tautybių fraternalistų. Statistika rodo, kad veikiausios kuopos tebėra prieš 80 ar 60 metų įsteigtos! SLA turi narių, turto, gerų norų, gražių planų. Reikia tik naujų inteligentiškų jėgų, SLA veiks, kaip jos nariai pageidaus.

Kodėl savo idėjoms įgyvendinti negauti tūkstančių gerširdžių SLA narių talkos?

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

SPORTAS, TĖVAI IR JAUNIMAS

Dr. Edmundas Ringus, Chicago Lietuvos klubo pirmininkas 1968 - 70 metais.

Šios trįjulės reikalai diskutuoti jau daug kartų. Tačiau dažnesnis dalyko peržiūrėjimas iš naujos plotmės naudingas visiems. Kad sportas naudingas jaunimui jau senai išspręsta įvairių specialistų: pedagogų, psichologų, sporto darbuotojų ir netgi politikų. Visų jų nuomonė, kad sportas turi svarios reikšmės jaunuoliui ar jaunuolei charakterio formavime, ne tik dėl fizinės jėgos bei koordinacijos išvystymo, bet dar svarbiau dėl to, jog per sportines organizacijas išauklėjamas draugavimo, bendradarbiavimo, solidarumo, pareiškimo, ryžtingumo ir atsakomybės ypatybės.

Tėvų pareiga nuo pat jaunystės yra išsamoninti savo prieauglyje domėjimasi sportu. Vėliau tenka aprūpinti pagal galimybes sporto reikmenimis. Dar vėlesniam amžiuje tėvai privalo skatinti savo prieauglį išsijungti į mėgiamą sporto šaką. Štai čia ir prasideda nepatogumai ir konfliktai. Mūsų sąlygose tėvams tenka gerokai pasišvęsti vežiojant vaikus į įvairias sales bei aikštes. Šios tėvų pastangos tačiau yra vėliau pilnai apmokėtos normaliu vaiko išsivystimu.

Jaunimo susidomėjimas sportu daugumoje atvejų priklauso nuo tėvų rodomo elgesio. Ne paslaptis, kad sporte dalyvauja dažniausiai vaikai, kurių tėvai puoselėjo sportą. Jie netgi pasirenka tėvų mėgiamą sporto šaką. Taigi sportas, tėvai ir jaunimas yra labai glaudus triumviratas. Bandykime jį išlaikyti glaudžiuose sątykiuose.

Lituanikos Futbolo Klubas egzistuoja visų pirma turėdamas dėmesyje mūsų lietuvišką jaunimą. Ši organizacija iš savo praeities išmoko, kad vienas geriausių būdų pritraukti jaunuomenę prie savęs yra sportiniai žaidimai. Šiuo metu mūsų vienetui priklauso apie 100 jaunuolių. Jaunuolių susidomėjimas šia sporto šaka yra didelis. Klubas galėtų paruošti dar pora komandų, jeigu turėtų pakankamai priemonių (finansų ir darbuotojų). Chicago futbolo sąjunga jau kelis kartus viešai pareiškė, kad mūsų organizacija yra viena pavyzdgingiausių Chicagoje. Taip pat pastebėta, kad mūsų publika yra viena iš drausmingiausių visų etnininių grupių tarpe.

Zengiant į sekantį dešimtmetį reikia tikėtis, kad Lietuvos futbolininkų eilės didės savo skaičiumi, įjungiant dar daugiau lietuviško jaunimo, ir savo kultūringu bei drausmingu elgesiu garsins lietuvių vardą Chicagoje ir už jos ribų.

DR. E. RINGUS

(Šis rašinys yra iš pernai išėjusios Chicago LFK Lietuvos sukaktuvinės knygelės "20 metų su kamuoliu", kurią sudarė E. Šulaitis)

M. Mikalauskas-McCluskey tipiškai kovoja baudos aikštėje.

SVEIKATA

Alkoholizmas ir širdis

Seniai žinoma, kad alkoholis žalingai veikia kepenis, nervų sistemą, psichiką.

Tik dabar, kai išmokome naujų tyrimo metodų, kai galime naudotis elektroninės mikroskopijos, histochemijos, biochemijos ir kitais pastekimais, galėjome įrodyti, kad alkoholis pakenkia širdies raumeniui, kad dėl ilgalaikio alkoholio veikimo išsivysto alkoholinės miokardiopatijos, vadinamoji "alkoholinė širdis".

Pasaulio mokslinėje spaudoje, ypač kardiologų žurnaluose, pastaraisiais metais apie tai daug rašoma. Paaiškėjo, kad ne viena širdies liga, kuri anksčiau buvo laikoma atsiradusi dėl infekcijos, medžiagų apykaitos sutrikimų, aterosklerozės, reumato, iš tikrųjų atsiranda dėl širdį žalojančio alkoholio veikimo. Ne vienas rimtas specialistas teigia, kad tris iš šimto lėtinę širdies susirgimų yra sukėlę alkoholis. Tai daugiau, negu yra sergančiųjų, pavyzdžiui, įgimtomis širdies ydomis.

Lėtinės širdies ligos trumpina žmogaus gyvenimą, jos dažniausiai prasideda nuo 35-45 metų, kai žmogus yra pats darbingiausias, tarytum užbraukiama likusioji jo gyvenimo dalis. Kardiologų dėmesį patraukė alkoholio ryšys su staigiomis mirtimis. Esama duomenų, kad daugiau kaip trečdalis staigiai mirstančiųjų iki 40 metų amžiaus miršta po išgėrimo. Po išgėrimo pavojingas bet koks fizinis ar psichinis įtempimas. Dėl alkoholio tada širdies raumeniui reikia daugiau deguonies, o kraujagyslių sienelės paburksta ir, ypač jei yra prasidėjusi aterosklerozė, praleidžia daug mažiau kraujo, o tuo pačiu ir deguonies. Dėl to širdies raumuo darosi linkęs į staigius ritmo sutrikimus, galinčius pasibaigti kraujo apytakos sustojimu.

Alkoholis gali kenkti širdžiai tiesiogiai ir netiesiogiai.

Netiesiogiai, kai pritrūksta vitamino B1. Svaigalų gėrimo metu medžiagų apykaitoje ima vyravoti anglavandeniai, kurie eikvoja vitamino B1. Jei sergama lėtiniu širdies kataru, tai dėl alkoholio sutrinka B1 pasisavinimas ir sintezė. Jei nesveikos kepenys, tai ima stokoti amino rūgščių. Dėl alkoholio keičiasi mikroelementų - kalcio, magnio, vario - kiekiai širdies raumenyje. Jei tas tęsiasi ilgiau, įsiligoja širdies raumuo.

Tačiau pastaruoju metu dauguma mokslininkų kalba apie tiesioginį alkoholio kenksmingumą širdžiai. Dėl gėrimo sutrinka pagrindiniai širdies raumenų energijos šaltiniai, fosforo junginių sintezė, sulėtėja biologiškai aktyvių medžiagų, pavyzdžiui, noreadrenalino, serotonino, skilimas širdies raumenyje, dėl ko atsiranda alkoholio polinkis į širdies permušimus, prieširdžių virpėjimą, kitas aritmijas ir į jungiamojo - randinio - audinio vystymasi širdies raumenyje.

Todėl lėtiniai alkoholiniai širdies raumens pakenkimai būna dvejoji - neaiškios kilmės širdies ritmo sutrikimai ir širdies veiklos nepakankamumas, pasireiškiantis dusuliu, kepenų padidėjimu, tinimais. Tai blogai pasiduoda gydymui, širdį stiprinančioms medžiagoms.

Alkoholinės kilmės prieširdžių virpėjimai ankstyvoje stadijoje atpažįstami iš to, kad ligoniai nusiskundžia širdies plakimu, vėliau - dusuliu po fizinio krūvio, keistais skausmais širdies plote. Vargina pykinimas, vėmimas. Klausant širdį, girdimi ritmo sutrikimai, užesys, dėlei kurio dažnai įtarimas širdies reumatas. Tiriant rentgenu konstatuojamas širdies padidėjimas, bet be aterosklerozės reumatul arba įgimtai širdies ydai būdingos konfigūracijos. Kepenys padidėja dėl to, kad jose depozituojasi riebalinis audinys.

Širdies pakitimai ir anamnezė - ilgalaikis nemažų alkoholio kiekių naudojimas - pasakytų, kad širdies liga yra alkoholinės kilmės, ir tada jų reikėtų visai kitaip gydyti. Tačiau neretai ligoniai slepia savo įprotį išgerti, ir tuomet tenka bandyti gydyti sklerozę, reumatą, skydliaukės funkcijos padidėjimą ar kitas ligas, panašiai pakenkiančias širdžiai. Visą išbandžius, jei niekas nepadaeda ir jei žmogus dar neturi 40 metų, nes alkoholinės ligos dažniausiai prasideda panašiam amžiuje, reikia įtarti, kad širdies liga yra nuo alkoholio.

Anksti atpažinta liga ir laiku pradėtas gydymas, svarbiausia, alkoholio naudojimo nutraukimas, leidžia atstatyti sutrikusį širdies ritmą ir grąžinti darbingumą. Jei alkoholinė širdies liga toli pažengusi, gydymas mažai bepeada, širdies veiklos nepakankamumas greit progresuoja ir blogai baigiasi.

Verta čia prisiminti paplitusią nuomonę, kad alkoholis teigiamai veikia širdies kraujagysles. Tas teiginys tebėra ginčytinas, kai tuo tarpu alkoholis žala širdžiai dabar įrodyta. Nereikia užmiršti, kad tie, kurie gydosi alkoholiu, vis labiau prie jo pripranta ir turi vis dažniau ir daugiau gerti to "kraujagysles plečiančio vaisto". Nepastebimai ligonis tampa chronišku alkoholiu su visomis šio blogo įpročio pasekmėmis - alkoholinėmis širdies raumens, kepenų, virškinamojo trakto ir nervų sistemos ligomis.

Reikia visuomet prisiminti, kad dažnas ir nesąktingas alkoholio naudojimas negalėtingai žaloja žmogaus organizmą, jo širdį. Sėkmingai kovoti su alkoholizmu galima tik gerai supratęs jo žalą, sujungus medikų pastangas su plačios visuomenės parama.

Gerai apgalvota alkoholinių širdies ligų profilaktika, protingas jų gydymas yra viena iš aktualiausių šiuolaikinės kardiologijos problemų.

Doc. Ch. Kibarskis
Prof. A. Stupelis

ĮVAIRIOMS ŠVENTĖMS GRAŽIAUSIŲ
PAPUOSALŲ GAUSITE

Alice's Florist Shop

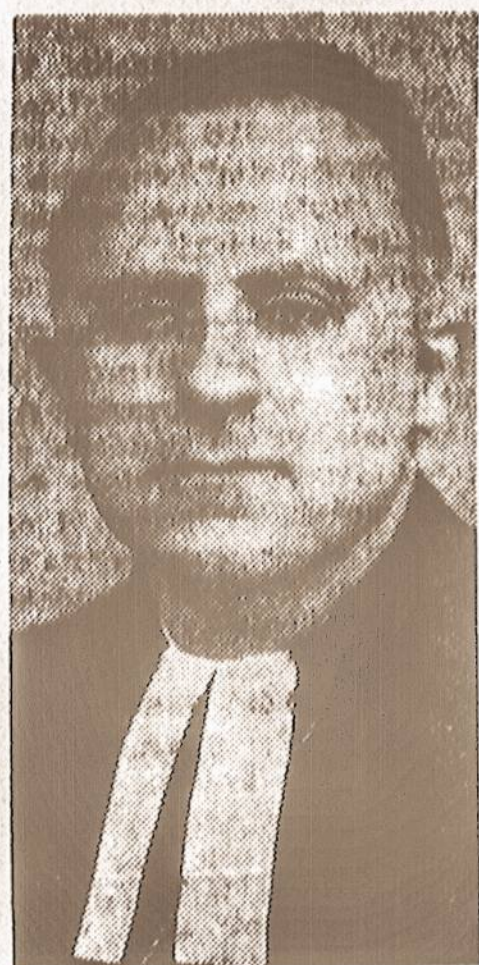
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame, kaimynystėje gyvenančius tautiečius
atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; va-
kare: 738-1946. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

MIRĖ KUN. J. PAUPERAS

KUN. J. PAUPERAS

Gegužės 22 Chicagoje mirė evangelikų Ziono par. klebonas kun. Jonas Pauperas, sulaukęs 66 m. amžiaus.

Liko žmona Marija ir 3 sūnūs. Atsisveikinime gledojo parapijos Tėviškės choras, kalbėjo kun. K. Burbulyš, reformatų generalinis viršininkas Stasys Neimanas, kun. Roy Bleick, kun. P. Žilinskis, kun. P. Dilys, kun. Ervin Paul, kun. Anisas Trakis, kun. J. Josupaitis. Laidotuvėmis rūpinosi par. pirm. An-

drius Sedaitis. Į Betanijos liuteronų kapines palaidėjo apie 1000 žmonių. Buvo net 200 automobilių.

Kun. J. Pauperas gimė 1905 m. geg. 10 Seliniuose, Klaipėdos krašte. 1927 m. baigė Klaipėdos gimnaziją, 1931 m. Vytauto D. Universitetą Kaune, diplominiu darbu apie Vydūno etiką. Basel Šveicarijoje gavo teologijos licenciato laipsnį, nuo 1933 - 1936 buvo Vytauto D. U-to Kaune teologijos katedros vedėju. 1941 m. gyveno Munchene, kur Lohengrin stovykloje 1945 - 46 m. buvo penkiomis kalbomis leidžiamo laikraščio redaktorium. Nuo 1949 m. gyveno Chicagoje, ėjo Ziono evangelikų liuteronų parapijos klebono pareigas. Buvo ir laikraščių bendradarbis.

Jurgis Kulys, 85 metų amžiaus, mirė gegužės 12. Liko žmona Pranciška, sūnūs: Jurgis, Edvardas ir Fred, sesuo Ona bei giminės. Visi gyvena New Yorko priemiesčiuose.

Agota Podrestenė, 75 m. amžiaus, mirė Brooklyne, čia išgyvenusi apie 20 m. Kilusi iš Kybartų. Palaidota Cypress Hills kapinėse.

STASĖ MERKIENĖ

Boston, Mass. gegužės 20 d. mirė Stasė Merkienė, žinomo šachmatininko Kazio Merkio žmona. Velionė buvo sportininkė ir stiprios sveikatos. Kovo 15 d. ją netikėtai ištiko širdies priepuolis, bet jo mėnesio laiko pasveiko ir iš ligoninės grįžo į namus.

Gegužės mėn. sveikata vėl pablogėjo ir mirė anksti rytą geg. 20. Velionė buvo 61 m. amžiaus.

Velionė buvo gimusi Kaune 1910 m. vasario 18 d. Iš pat jaunystės domėjosi sportu, vos 15 metų sulaukusi tapo žymiausia Lietuvos dviratininkė, bėgikė ir rutulio stūmikė. 1938 m. lietuvių tautinėje olimpiadoje laimėjo pirmą vietą. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją ir 1949 m. su vyru atvyko į Jav. S. m. gegužės 2 d. paminėjo 31 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Teaneck, N. J. bal. 29 d. mirė Juozas Grabauskas sulaukęs 80 metų amžiaus. Velionis į Ameriką atvyko prieš 57 metus, veikė lietuvių organizacijose ir yra buvęs SLA finansų kom. sekretorius. Nulūdime liko žmona Antanina, dvi dukros, sūnus, dvi seserys Amerikoje, dvi seserys ir brolis Lietuvoje.

PROF. DZIDAS BUDRYS

Gegužės 15 d., sunkiai sirgęs Vilniuje mirė prof. dr. Dzidas Budrys.

Gimęs 1903 m. Pakasynuose, Jurbarko rajone. Baigęs Kauno universitete ekonomiką 1927 m. studijavo Londone. Vėliau Kaune dėstė ekonomiką. Pokaryje įsteigė Vilniuje ekonomikos institutą ir jam vadovavo iki 1953. Buvo Vilniaus universiteto katedros vedėju, Lietuvos Mokslų Akademijos nariu.

Velionies palaikai sugėdinti, o urna pastatyta Antakalnio kapinių nišoje. Velionis yra parašęs keletą veikalų bei ekonominių apybraižų. Tarp jų: Markso ekonominė teorija ir šiuolaikinis revizionizmas, Gyventojų pertekliasis teorija imperia-

lizmo tarnyboje, Fiziokratų ekonominė teorija, monografija - Politinės ekonomijos apybraižos ir su A. Buraču prieš mirėti dar spėjo parašyti Šiuolaikinis kapitalizmas ir jo buržuazinės teorijos.

Vytautas Moras, širdies smūgio ištiktas mirė sulaukęs 72 m. amžiaus, Rockford, Ill.

Kilęs iš Radviliškio, Lietuvoj buvo kariuomenės kapitonu. Buvo Kauno miesto ir apskričio viršininku, 1949 m. iš Vokietijos išvyko į Australiją. Iš Sydney į Rockfordą atvyko 1960 m.

Liko žmona Bronislava, duktė Irena Petrutienė, sūnus Kęstutis, anūkai, giminės.

L AidotuvIų D irektorIai

Funeral Directors

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601 S. Second Street, Philadelphia, Pa.

Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN FUNERAL HOME

Wm. H. Beard, Supvr.

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

Telefonas: POplar 5-4110

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Koplyčia laidotuvėms. Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRŪNAS-BALTON

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. STagg 2-5043

JOSEPH GARSZVA

UNDERTAKER AND EMBALMER

JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 11211

Telefonas: EVergreen 8-9770

**LaidotuvIų D irektorIai I šnuomoja
Automobilius (Vairiems Reikalams)**

JUOZO BANDŽIUKO

THEATRE CAFE

Čia vaišinsitės ne tik Amerikos gėrimais - alumi, vynu ir stipresniais, bet gausi ir importuotų iš Europos ir kitų kraštų. Jauki vieta susitikti, pasikalbėti su maloniais draugais.

96 - 10 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.

Tel. 846 - 9884

Naujas Lietuvių Restoranas ir Baras

HAVEN RESTAURANT & BAR

su sale įvairioms pramogoms

94-25 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

(arti BMT Jamaica traukinio Woodhaven stoties)

Tel. 846-9271

Visi kviečiami atsilankyti, pasivaikinti ir pasinaudoti jaukia sale

VISADA BŪSITE PUIKIAI PAVAIŠINTI

Savininkė **MARIJA DIRŽIENĖ**

VIENYBĖ

ROMAS KEZYS nuo geg. 4 nebedirba Lito kelionių biure, kuris organizuoja ekskursijas į Lietuvą. Kezys yra VLIKO sekretorius ir vadovauja lietuvių Laisvės Žiburio programai sekmadieniais nuo 9 iki 10 v. ryto iš stoties WHBI, 105, 9 FM bangomis.

MOTERŲ VIENYBĖS Pavasario balius Knights of Columbus salėje, Brooklyne geg. 15 buvo gana sėkmingas. Programai vadovavo pirmininkė Elena Andriušienė. Pagelbėjo Uršulė Bacey-Bacevičienė, Šimėnienė ir kitos narės. Geras orkestras grojo ir šokių kontestantams. Tiek senosios kartos tiek naujakurių moterys sugebėjo sukviesti apie 200 svečių, nors tuo pačiu laiku buvo ir gana įdomus bei sėkmingas Lietuvių Fondo banketas International Hotel, Kennedy tarptautinio aerouosto ribose, kuriam vadovavo dr. J. Kazickas.

PRANAS ULEVIČIUS iš Lietuvos vieši Jungtinėse Valstybėse. Lankosi Chicagoj, Kalifornijoje. Birželio pabaigoje viešės New Yorke, iš kur skris atgal į Vilnių.

JURGIS ir ELENA BUBLAIČIAI važiuodami nakties metu iš Diržienės dukros vestuvių automobilio katastrofoje buvo sunkiai sužeisti. Bublaičiai įlaužta krūtinių, pažeista tulžis, Bublaitienė sulaužyta dešinioji koja. Abu gydomi St. John's ligoninėje, Jamaicoje.

JŪRATĖ KAZICKAITĖ geg. 19 d. 8 v. v. dalyvavo televizijoje 5 kanale To Tell the Truth programoje.

PRANAS DULŠ-DULEVIČIUS, Forest Hills, N. Y. ilgus metus dirbęs Air France oro lėktuvų bendrovėje išėjo į pensiją.

INŽINIERIUS BRONIUS BORISA, Vilniaus kompiuterių direktorius birželio 13 d. atskrenda iš Vilniaus pas savo mokslo draugą inž. Antaną Mačionį, kuris jį iškvietė pavyšėti Amerikoje. Prieš keletą metų su turistine grupe Amerikoje lankėsi inž. Boriso žmona Stasė, kuri yra vyriausioji Lietuvos televizijos režisiorė.

PRIMINTINA, kad Long Island Lietuvių Klubas ruošia savo pikniką birželio 27. Ronkonkomoj, Hungarian Hall netoli Ocean Ave. Kviečiami visi.

BĖNIS ČEPONIS iš Smithtown, kuris buvo sunkiai susirgęs, dabar jau stiprėja ir net manio dalyvauti piknike birž. 27.

PRANAS OŽINSKAS New Yorke viešedamas aplankė ir Wall Street rajoną. Stovi prie George Washington muziejaus.

J. Valaičio nuotrauka

PRANAS OŽINSKAS svečiuose pas Ješmantus, buv. argentiniečius, dabar gyvenančius Woodhävene. Iš k.: A. Ješmanta, J. Grybas, P. Ožinskas, N. Ješmantienė, O. Babarskienė, Valatkaifė, J. Babarskas. S. Narkėliūnaitės nuotr.

Ekskursija į Londoną, Maskvą, Lietuvą ir Romą

Jau priartėjo laikas, kada reikia užsisakyti vietas Vienybės organizuojamai ekskursijai į Londoną, Maskvą, Lietuvą ir Romą. Šioje kelionėje bus progą pamatyti daugiausiai kultūrinių įvykių ir įstaigų: Muziejų, katedrų, meno galerijų, šventovių, istorinių vietovių ir mokslo įstaigų. Lietuvoje, žinoma, bus progą susitikti su savaisiais ir pamatyti gyvenimą koks Lietuvoje šiandien vyksta, kai visi jau iš vasaros atostogų bus grįžę į savo normalų kasdieninį gyvenimą.

Tai puiki progą susipažinti su keturių valstybių kultūrine veikla. Užsimokėję \$775.00. be rūpesčių ar klaidžiojimų, pasodinti lėktuve rugsėjo 8 vakare, grįšite į New Yorką rugsėjo 29.

Taiči rugsėjo 8 vakare iš Kennedy tarptautinio aerouosto pakylame į orą ir virš Atlanto skridę - po 6 valandų rugsėjo 9 švintant nusileidžiame Londono aerouoste. Greit pereiname mūiltinę sėdame į mus laukiančius moderniškus autobusus ir gėrimės Londono apylinkėmis. Už valandos sustojame prie viešbučio. Londono miglotame ore mus laukia karšta gaivinanti arbata, o amerikiečiams, kas nori, ir skani kava su pyragaičiais. Papsūryčiau dieną praleidžiame kaip kam patinka.

Viešbučio kambariuose galite pailsėti, arba išsimaudę ir pakeitę rūbus, po miestą pavandrovoti, su pažįstamais susitikti.

Londono gyvena keli tūkstančiai lietuvių. Yra Lietuvos pasiuntinybė, paraipja, Lietuvių namai, kuriuose yra baras. Ten pat leidžiamas laikraštis Europos lietuvis, o Nidos spaustuviėje gražiai spausdinamos bei leidžiamos knygos. Netoli Londono yra ir lietuvių vasarvietė.

Rugsėjo 10 anksti rytą autobusu lankome didmiesčio, kuriame sujungta 17 miestelių, Londono vakarinę dalį, įimant Piccadilly Circus (kaip New Yorko Times Square), teatrų rajoną, pagarsėjusį Hyde Park, Kensington muziejų Parlamento gražiuosius rūmus, pagarsėjusią Downing Street, Admiralty, Westminster Abbey ir spalvingosios sargybos pasikeitimą, jei tuo laiku vietovę lankome.

Popiet lankome rytinę Londono dalį, senamiestį, kur kūrėsi Celtic ir Romėnų sodybos. Lankomės šv. Povilo katedroje, rašytojo Dicken's įdomybių - suvenyrų krautuvė, Londono bokšte, finansiniame rajone ir kitose įdomesnėse

vietovėse, kaip Ludgate kalnelyje, teismų rūmuose, Lincoln karčemoj ir t.t. Rugsėjo 11 laisva diena, gali kiekvienas vykti kur nori.

Rugsėjo 12 vykstame į istorinę Windsor pilį. Važiuosime per Slough į Stoke Poges, pakely aplankydami Thomas Gray kapą, po to Eton ir Windsor, ilgėliau apsisotjame apžiūrėti Karališkąją pilį, Grįždami į Londoną dar sustosime Hampton Court palocių, parke ir pasigėrime gražiais laukais.

Rugsėjo 13 ryto lėktuvu iš Londono pakylame ir skrendame į Rytus. Popiet nusileidžiame Maskvoje. Tą pačią dieną apsigyvename viename Maskvos viešbučių. Dieną praleidžiame kaip kam patinka.

Rugsėjo 14 apžiūrime miestą, Raudonąją aikštę, šv. Bazilo katedrą, Spassky bokštą, Bolšoi teatrą, GUM - didžiausią departmentinę krautuvę, Kremlių, jo palocius ir katedras.

Rugsėjo 15 ryto skrendame į Vilnių apie valandą laiko. Pirmoji diena Vilniuje laisva, susitikti gimines, draugus.

Rugsėjo 16 Vilniaus apžiūrėjimas, ekskursija į Pietų Lietuvos gražiuosius Druskininkus ir Trakus.

Likęs laikas - nuo rugsėjo 17 iki 25 skirtas vizitams su giminėmis ir draugais, kas nori, kultūrinių ir visuomeninių įstaigų lankymas, be to, bus koncertai operų spektakliai ir t.t.

Iš Lietuvos išvykstame rugsėjo 25 į Maskvą.

Rugsėjo 26 Maskvoje apžiūrime daugiau įdomybių susitikimai su ten gyvenančiais ar atvykusiais lietuviomis.

Rugsėjo 27 iš Maskvos skrendame į Romą. Iš aerouosto tuoj vykstame į viešbutį.

Rugsėjo 28 miesto apžiūrėjimas. Lankomės Borghese galerijoje, šv. Petro bazilikoje, Vatikano mieste, Piazza Navona. Popiet aplankome senąją Romą, Kapitoliaus kalną, Romėnų Forumą, Palatinos kalną, Imperijos Forą, senąjį rajoną Aventine kalną, Koliseumą ir kitas įdomybes. Romoje yra Lietuvių kolegija, Lietuvos Diplomatiijos Šefas, lietuviškos radijo programos ir t.t.

Rugsėjo 29 paliekame Romą, dar tą pačią dieną parsikrendame į New Yorką.

Norintieji su vienybiečiais skristi - ruoškitės - laiko mažai. Reikia išsiimti pasus pasiūlyti, prisijusti Vienybės arba Afton Tours agentūrai rankpiničius, ir būsite ekskursijoje.